

Kansainvälisyys vahva osa Levón-instituutin toimintaa

Teksti: Jouko Havunen, Timo Hyttinen & Merja Pakkanen

Kuva: Heikki Mahlamäki

Levón-instituutilla on jatkuvasti useita kansainvälisiä hankkeita. Vuosien saatossa niitä on ollut niin kielikylvyn, arviointitutkimuksen ja johtamisen kuin maaseutututkimuksen ja yrittäjyydenkin saralta.

Tällä hetkellä käynnissä on useita kansainvälisiä tutkimuksia ja kehittämishankkeita energia-alalta sekä yrittäjyyden ja elinikäisen oppimisen saralta. Eniten kansainvälistä yhteistyötä tehdään Euroopan maiden kanssa.

ASPIRE – Kestävän energiahuollon kehittämistä

Etelä-Pohjanmaan Suupohjassa Levón-instituutti kehittää kestävää energiahuoltoa osana kansainvälistä ASPIRE-projektia. Kestävä energiahuolto tarkoittaa paikallisten uusiutuvien energianlähteiden hyödyntämistä sekä panostamista energiansäästöön ja energiatehokkuuteen. Tulevaisuuden visiona on täysin energiaomavarainen Suupohja.

ASPIRE (Achieving Energy Sustainability in Peripheral Regions of Europe) on EU:n Älykäs energiahuolto -ohjelman projekti, jossa luodaan alueen energiahuollon kehittämiseen ja omavaraisuuden nostamiseen tähtäävä malli. Malli muodostuu projektin kuudelta pilottialueelta saatavista kokemuksista, ja sitä voidaan myöhemmin toistaa muilla vastaavilla alueilla.

Pilottialueet sijaitsevat eri puolilla EU:a siten, että Suupohja on ainoa suomalainen kohde. Muut alueet ovat Isossa-Britanniassa, Ruot-

sisssa, Italiassa, Tsekissä ja Latviassa. ASPIRE-projekti jatkuu maaliskuun loppuun 2009 saakka.

Nokkelaa energiankulutuksen vähentämistä

Levón-instituuttiin kuuluva Vaasa-EMG osallistuu innovatiiviseen DESME – Designing Smart Energy -tutkimusprojektiin yhdessä Länsi-Suomen Muotoilukeskus Muovan (Taideteollinen Korkeakoulu) sekä Interactive Instituten (Eskilstuna, Ruotsi) kanssa. Projektia koordinoi Muova.

Keskeinen tehtävä projektissa on yhdistää markkinoinnin ja teollisen muotoilun asiantuntemusta ja ideoida tapoja saada kotitalouksia käyttämään energiaa nykyistä tehokkaammin helpolla, vaivattomalla ja ehkä jopa hausalla tavalla. Projektissa on tehty monipuolista tutkimusta kuluttajien energian käyttöön liittyvistä tarpeista, asenteista ja käyttäytymisestä sekä kehitetty uusia energiansäästöä helpottavia tuotekonsepteja erityyppisille kuluttajille.

DESME:n päärahoittaja on TEKES, mutta projektiin osallistuu aktiivisesti (myös osarahoittajina) useita yrityksiä Suomesta ja ulkomailta. DESME on tänä vuonna päättyvä kaksivuotinen projekti.

Pohjoismaisten energiamarkkinoiden toiminta

The Residential Nordic Electricity Markets – How do they work and why? -projektissa yhdistetään useiden asiantuntijoiden tietämystä energiasektorin eri alueilta, tavoitteena luoda

uutta ymmärrystä Pohjoismaiden kotitaloussähkömarkkinoista ja selittää eroja maiden välillä.

VaasaEMG on mukana tässä vertailevassa pohjoismaisessa tutkimusprojektissa, jota koordinoi Norwegian School of Management BI ja jossa on mukana myös Roskilde University.

VaasaEMG:n osiossa keskitytään tutkimaan sähkömarkkinoita kuluttajakäyttäytymisen näkökulmasta ja tehdään maakohtaista vertailua esimerkiksi asiakasaktiivisuuteen liittyen. Projektia rahoittaa Norwegian Research Council. Projekti on kolmi- vuotinen ja kestää vuoden 2008 loppuun.

Lisäksi VaasaEMG tekee kansallista ja kansainvälistä tilaustutkimusta energiamarkkinoihin liittyen. Tutkimukset ja niiden tulokset ovat kuitenkin asiakkaiden pyynnöstä luottamuksellisia.

Ammattiyhdistysten kanssa työyhteisöjä kehittämässä

Levón-instituutissa käynnistyi 14 partnerin verkoston puitteissa joulukuussa 2007 kaksivuotinen EU:n Socrates-ohjelmaan kuuluva TULIP – Trade Union and University Lifelong Learning in Partnership -hanke, jossa haetaan eurooppalaisia yhteistyömalleja ammattiyhdistysliikkeen ja yliopistojen täydennyskoulutustoiminnan välille. Peruskysymys kuuluu: miten nämä kaksi tahoja voivat olla yhdessä kehittämässä työyhteisöjä?

Suomalaisina partnereina ovat Vaasan yliopiston Levón-instituutti ja Metallityöväen liiton Murikka-opisto. Muut partnerit edustavat Des-

TULIP

tiä, Englantia, Liettuaa, Ranskaa, Romaniaia, Saksaa ja Sloveniaa. Mukana on myös yliopistojen täydennyskoulutuksen eurooppalainen yhteistyöelin EUCEN.

Hankkeen tuloksena odotetaan syntyvän kuvaus kunkin osallistujamaan yleisistä käytännöistä täden- nettyinä hankkeen aikana kehitetyillä hyvillä käytännöillä eli toimivilla yhteis-

Jos ASPIRE projekti onnistuu, tämäkin traktori saattaa tulevaisuudessa kulkea paikallisella energialla.

työesimerkeillä. Hankkeen aikana pidetään partneritapaamisia Ranskassa, Englannissa, Eestissä ja Romaniassa sekä päätöstilaisuus Suomessa.

Hankkeen puitteissa Levón-instituutti ja metallityöväen liitto sopivat Levón-instituutin aikaisemmassa SPIRIT-hankkeessa kehitetyt ”Putket suorina” näytelmän testauksesta ns. hyvänä käytäntönä. Näytelmässä nostetaan draaman keinoin esiin yrityksissä näinä aikoina ajankohtaisia asioita kuten, sukupolvenvaihdokset, muutostilanteet, viestintä, palkitsemiskäytännöt ja globalisaation vaikutukset. Ensimmäiset ”testaukset”, joissa luottamusmiehet arvioivat näytelmää, tapahtuivat keväällä Murikka-opistossa ja Johtamistaidon Opistolla.

ICES – Yrittäjyden tohtoriorjelma Kroatiaan

Levón-instituutti koordinoi vuosina 2003–2005 Kroatiaassa EU:n Tempus-ohjelmaan kuuluvaa yrittäjyden kehittämishanketta kohteena Vern Business School ja Zadarin yliopisto.

Nyt työ Kroatiaassa jatkuu Turun kaup- pakorkeakoulun koordinoimassa uudessa kaksivuotisessa Tempus- hankkeessa ICES – International Centre For Entrepreneurial Studies, jossa suunnitellaan yrittäjyden tohtoriorjelmaa Osijekin yliopistoon sekä rakennetaan tätä koulutusta tukevaa yrittäjyden laitosta. Partnereina ovat Durhamin yliopisto Englannista, Klagenfurtin yliopisto Itävallasta, Mariborin yliopisto Sloveniasta sekä Microsof -Kroatia.

Levón-instituuttia projektissa edustaa *Jouko Havunen*, joka toimii yhdessä Durham University Business Schoolin emeritusprofessorin *Allan Gibbin* kanssa ns. ulkopuolisena erityis- asiantuntijana.

TuCoDe – Tietotupa- kokemusta Liettuaan

Liettuaan ollaan Baltic Education Technologies Institute:n johdolla luomassa ns. RIAPS-keskusten verkostoa. Kyseessä on konsepti, josta meillä yleensä käytetään esimerkiksi nimitystä ”tietotupa”. EU:n Leonardo-ohjelman tuella ko. instituutti koordinoi nyt hanketta, jossa haetaan parhaita käytäntöjä vastaavista rakenteista ja johtamismalleista Bulgariasta, Suomesta, ja Unkarista. Hanke kulkee nimellä TuCoDe – Tutor Competence Development for RIAPs Managers.

Vaasan yliopistosta tässä 1,5 vuotta kestävässä hankkeessa ovat mukana Levón-instituutti sekä yliopiston Seinäjoen yksikkö. Seinäjoen yksikkö toteutti muutama vuosi sitten merkittävän tietokylähankkeen Etelä-Pohjanmaalla ja oli mukana myös teemaan liittyvässä kansainvälisessä projektissa. Näissä syntyneet rakenteet ja osaaminen ovat nyt liettualaisten opintomatkan kohteena.

Parhaita työllistämiskäytäntöjä Sloveniaan

Economic Institute of Maribor Sloveniasta on saanut tehtävän koordinoida EU:n DG Employmentin rahoittamaa LoPES – Pathway to Employment success in Slovenia -hanketta. Siinä haetaan EU maista työllisyyden edistämiseen ja yritysten kehittämiseen liittyviä parhaita käytäntöjä, joita voitaisiin soveltaa Sloveniassa. Kohteena ovat Englannissa, Itävallassa ja Suomessa toteutetut ESR-projektit.

Levón-instituutti on esittänyt esimerkkeikseen parhaita käytännöistä viisi hanketta. Koulutushankkeita ovat Kuusiokunnissa toteutettu avoimen yliopiston ALKU-hanke sekä Kauha- joella toteutettu aluekeskusohjelmaan liittyvä Yritysyliopisto – Corporate University ja Innovation Cafe -hanke.

Muita esimerkkihankkeita ovat Kyrönmaalla aloitettu ja valtakunnalliseksi laajentunut Sopimuk- sellisuus – Palvelut paikallisesti organi- soituna -hanke, Perheyrittäjien suku- polvenvaihdosohjelmat, joita on to- teutettu Pohjanmaalla ja Lapissa sekä naisten asemaan työelämässä kohdis- tunut DEVOTE-ohjelma, joka on saanut jatkoa naisyrittäjien verkostona.

Näistä hankkeista slovenia- laiset valitsevat kolme tarkemman tu- tustumisen kohteiksi. Tutustumisvie- railu tapahtuu syksyllä 2008. Parhaat käytännöt esitellään hankkeen päät- tävässä kansainvälisessä seminaarissa tammikuussa 2009 Sloveniassa.

Lisätietoa:

- ASPIRE, Timo Hyttinen
- DESME, Merja Pakkanen
- The Residential Nordic Electricity Markets, Merja Pakkanen
- TULIP, Jouko Havunen ja Helena Eteläaho
- ICES, Jouko Havunen
- TuCoDe, Matti Tyynelä ja Tuomas Rouhunkoski
- LoPES, Reetta Kungsbacka ja Jouko Havunen